

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

Consiliul Europei

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a III-a

HOTĂRÂREA

din 3 iunie 2008

în Cauza Stoicuția împotriva României

(Cererea nr. 20334/03)

Strasbourg

Definitivă la 03.09.2008

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute în [art. 44](#) alin. (2) din Convenție.

Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Stoicuția împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din:

Josep Casadevall, președinte,

Elisabet Fura-Sandström,

Corneliu Bîrsan,
Boštjan M. Zupančič,
Egbert Myjer,
Ineta Ziemele,
Luis López Guerra, judecători,
și Santiago Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 13 mai 2008,
a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 20334/03, introdusă împotriva României de un cetățean român și german, domnul Voicu Andrei Stoicuția (*reclamantul*), care a sesizat Curtea la data de 12 mai 2003 în temeiul [art. 34](#) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, domnul Răzvan-Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La 15 mai 2007, Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. Prevalându-se de dispozițiile [art. 29](#) alin. 3 al Convenției, ea a decis că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună. În temeiul art. 44 alin. 1 a) din regulamentul Curții, ea a transmis de asemenea o copie a cererii Guvernului german care nu a dorit să intervină.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamantul s-a născut în 1947 și locuiește la Kehl.

5. Reclamantul și soția sa dispuneau de o cotă de 1/2 din dreptul de proprietate asupra unui bun imobiliar situat în str. Progresului nr. 833 (în prezent nr. 5) la Sebeș-Petrești și înscris în registrul cadastral de publicitate imobiliară nr. 3345. Cealaltă cotă de 1/2 din dreptul de proprietate îi revenea lui T.I. Bunul imobiliar în cauză era format dintr-o construcție și un teren.

6. Printr-o decizie din 28 decembrie 1981 a Consiliului municipal, cota reclamantului și a soției sale a fost naționalizată fără despăgubire în temeiul decretului nr. 223/1974, pe motiv că reclamantul a părăsit țara. La cererea soției reclamantului, Consiliul municipal, printr-o decizie din 30 aprilie 1983, a modificat decizia sa anterioară și a naționalizat numai cota reclamantului (1/4 din dreptul de proprietate).

7. Bunul imobiliar a fost înscris apoi în registrul cadastral de publicitate imobiliară nr. 3413 și împărțit în două apartamente, fiecare având propriul său registru cadastral de publicitate imobiliară. Primul apartament a fost prin urmare înscris în registrul nr. 3414 și atribuit lui T.I. Al doilea apartament (în continuare denumit *apartamentul II*) a fost înscris în registrul nr. 3415 și atribuit statului în calitate de proprietar exclusiv, deși statul nu a naționalizat decât cota de 1/4 menționată anterior. Terenul aferent a fost de asemenea împărțit și înscris în noile registre.

8. Printr-un contract din 7 august 1996 statul a vândut apartamentul II terților care locuiau în el în calitate de chiriași (*cumpărătorii*).

A. Acțiune de recunoaștere a ilegalității naționalizării și anularea contractului de vânzare

9. În cursul anului 2002 reclamantul și soția sa au sesizat Judecătoria Sebeș (*Judecătoria*) cu o acțiune împotriva Primăriei și cumpărătorilor, pentru a se constata

ilegalitatea naționalizării bunului imobiliar înscris în registrul de publicitate imobiliară nr. 3415 și format din apartamentul II și din terenul aferent (în continuare denumit *bunul*), pentru a se recunoaște dreptul de proprietate asupra acestui bun și pentru a anula contractul de vânzare.

10. Printr-o sentință din 31 mai 2002 Judecătoria a admis acțiunea, a anulat decizia din 28 decembrie 1981, a constatat ilegalitatea naționalizării bunului, a anulat contractul de vânzare recunoscând dreptul de proprietate al reclamantului și al soției sale asupra bunului și a condamnat cumpărătorii la restituirea acestuia. Această sentință a fost confirmată printr-o decizie din 15 octombrie 2002 a Tribunalului Alba (*Tribunalul*), care a respins apelurile Primăriei și cumpărătorilor.

11. Printr-o decizie din 5 februarie 2003 Curtea de apel Alba Iulia (*Curtea de Apel*) a admis recursurile cumpărătorilor și Primăriei și, prin urmare, a respins cererile de anulare a contractului de vânzare și de recunoaștere a dreptului de proprietate al reclamantului și soției sale. Cu toate acestea, Curtea de Apel a precizat în mod expres că intenționa să mențină celelalte dispoziții ale sentinței citate anterior. Ea a anulat de asemenea decizia din 30 aprilie 1983. Potrivit raționamentului său, Curtea de Apel a considerat că constatarea ilegalității naționalizării era susținută de jurisprudență și doctrină care au reținut că Decretul nr. 223/1974 era contrar principiilor constituționale și reglementărilor internaționale la care România aderase. Ea a reținut de asemenea buna credință a cumpărătorilor cu ocazia încheierii contractului.

B. Cerere administrativă în vederea restituirii bunului

12. La 25 iulie 2001 reclamantul și soția sa au sesizat Primăria cu o cerere administrativă în temeiul Legii nr. 10/2001 pentru restituirea bunului menționat anterior.

13. Prin-o decizie din 16 mai 2006 Primăria a respins cererea și a reținut că reclamantul și soția sa aveau dreptul de a li se acorda despăgubiri, fără a stabili totuși suma acestora.

14. La 15 iunie 2006 reclamantul și soția sa au sesizat Tribunalul cu o contestație împotriva deciziei Primăriei.

15. Printr-o sentință din 4 octombrie 2006 Tribunalul a respins acțiunea. Această sentință a fost confirmată printr-o decizie din 30 mai 2007 a Curții de Apel. Reclamantul a înaintat recurs împotriva acestei decizii. Procesul este în curs de desfășurare.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE PERTINENTE

16. Dispozițiile legale și jurisprudența interne pertinente sunt descrise în Hotărârile *Brumărescu împotriva României* ([GC], nr. 28342/95, CEDH 1999-VII, pag. 250-256, paragrafele 31-33), *Străin și alții împotriva României* (nr. 57001/00, CEDH 2005-VII, paragrafele 19-26) și *Păduraru împotriva României* (nr. 63252/00, paragrafele 38-53), 1 decembrie 2005).

17. Legea nr. 10/2001 din 14 februarie 2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv de către stat între 6 martie 1945 și 22 decembrie 1989 a fost modificată prin Legea nr. 247 publicată în Monitorul Oficial din 22 iulie 2005. Noua lege extinde formele de despăgubire permițând beneficiarilor să aleagă între o compensație sub formă de bunuri și servicii și o compensație sub formă de despăgubire bănească echivalentă cu valoarea de piață a bunului ce nu poate fi restituit în natură în momentul acordării sumei.

18. Dispozițiile pertinente ale Legii nr. 10/2001 (republicată) modificate prin Legea nr. 247/2005 prevăd următoarele:

Articolul 1

“1. Imobilele preluate în mod abuziv de stat, (...) în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite, se restituie, în natură, în condițiile prezentei legi.

2. În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri sau servicii (...), cu acordul persoanei îndreptățite, sau despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv

(...).”

Articolul 10

“1) În situația imobilelor preluate în mod abuziv și ale căror construcții edificate pe acestea au fost demolate total sau parțial, restituirea în natură se dispune pentru terenul liber și pentru construcțiile rămase nedemolate, iar pentru construcțiile demolate și terenurile ocupate măsurile reparatorii se stabilesc prin echivalent.

(...)

8) Valoarea corespunzătoare a construcțiilor preluate în mod abuziv și demolate se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare în funcție de volumul de informații puse la dispoziția evaluatorului.

9) Valoarea terenurilor, precum și a construcțiilor nedemolate preluate în mod abuziv, care nu se pot restitui în natură, se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare.”

Articolul 20

“1) Persoanele care au primit despăgubiri în condițiile Legii nr. 112/1995 pot solicita numai restituirea în natură, cu obligația returnării sumei reprezentând despăgubirea primită, actualizată cu indicele inflației, dacă imobilul nu a fost vândut până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

2) În cazul în care imobilul a fost vândut cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995 (...) persoana îndreptățită are dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent pentru valoarea de piață corespunzătoare a întregului imobil, teren și construcții, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare. Dacă persoanele îndreptățite au primit despăgubiri potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995, ele au dreptul la diferența dintre valoarea încasată, actualizată cu indicele inflației, și valoarea corespunzătoare a imobilului.

(...)”

19. Articolele 13 și 16 ale Titlului VII din Legea nr. 247/2005, pertinente de asemenea în prezenta cauză, prevăd următoarele:

Articolul 13

"1) Pentru analizarea și stabilirea quantumului final al despăgubirilor care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi, se constituie în subordinea Cămarilor de Conciliere și Mediere, Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor (...)"

Articolul 16

"1) Deciziile emise de entitățile învestite cu soluționarea notificărilor în care s-au consemnat sume care urmează a se acorda ca despăgubire (...) se predau Secretariatului

Comisiei Centrale nu mai târziu de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

2) Cererile de retrocedare formulate potrivit prevederilor Legii nr. 10/2001 (...) care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se predau (...) Secretariatului Comisiei Centrale (...) în termen de 10 de zile de la data adoptării deciziilor autorităților competente să restituie bunul.

5) Secretariatul Comisiei Centrale va proceda la centralizarea dosarelor prevăzute la alin. (1) și (2), în care, în mod întemeiat cererea de restituire în natură a fost respinsă, după care acestea vor fi transmise evaluatorului sau societății de avluatori desemnate, în vederea întocmirii raportului de evaluare.

6) (...) Evaluatorul sau societatea de evaluatori desemnată va efectua procedura de specialitate și va întocmi raportul de evaluare pe care îl va transmite Comisiei Centrale. Acest raport va conține cunatumul despăgubirilor în limita cărora vor fi acordate titlurile de despăgubire.

7) În baza raportului de evaluare Comisia Centrală va proceda fie la emiterea deciziei reprezentând titlul de despăgubire, fie la trimiterea dosarului spre reevaluare."

20. Funcționarea societății pe acțiuni *Proprietatea* este descrisă în cauza *Radu împotriva României* (nr. 13309/03, paragrafele 18-20, 20 iulie 2006).

21. Legea nr. 247/2005 a fost modificată prin ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81 din 28 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial din 29 iunie 2007 privind accelerarea procedurii de despăgubire pentru imobilele preluate abuziv de către stat.

22. Potrivit art. 18¹ din Titlul I al ordonanței, atunci când Comisia centrală a decis acordarea de despăgubiri al căror quantum nu depășește 500.000 lei noi românești (RON),

beneficiarii pot opta între acțiuni ale *Proprietatea* și acordarea de despăgubiri bănești. Pentru sumele ce depășesc 500.000 RON interesații pot cere despăgubiri bănești la nivelul sumei de 500.000 RON și li se vor acorda acțiuni ale *Proprietatea* pentru restul.

23. Potrivit art. 7 din titlul II al ordonanței, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a ordonanței, Guvernul va trebui să stabilească regulile de desemnare a societății de investiții a *Proprietatea*.

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 la Convenție

24. Reclamantul se plânde de o atingere adusă dreptului său la respectarea bunurilor sale din cauza vânzării bunului și refuzului Curții de Apel Alba Iulia de a anula această vânzare. El invocă. [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 care prevede următoarele:

"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor."

A. Asupra admisibilității

25. Curtea constată că această plângere nu este în mod manifest neîntemeiată în sensul [art. 35](#) alin. 3 din Convenție. De asemenea, ea constată că aceasta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate și o declară deci admisibilă.

B. Asupra fondului

26. Guvernul relevă că prin decizia din 16 mai 2006 a Primăriei reclamantului i s-a recunoscut dreptul de a obține despăgubiri, apelând astfel la calea deschisă de Legea nr. 10/2001, modificată de legea nr. 247/2005. El insistă în acest sens asupra reformei instituite de această ultimă lege, precum și de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81 din 28 iunie 2007, având drept obiectiv accelerarea procedurii de restituire și, în cazul în care o asemenea restituire nu este posibilă, să acorde o despăgubire constând într-o participație, în calitate de acționari, la un organism colectiv de valori mobiliare (*Proprietatea*) organizat sub forma unei societăți pe acțiuni. În opinia Guvernului, ținând cont de ultimele evoluții în legislația internă, persoanele asupra cărora vor avea efect măsurile reparatorii vor putea obține efectiv despăgubirile ce le-au fost acordate sau o parte din aceste despăgubiri în bani.

27. Reclamantul consideră la rândul său că statul i-a încălcat dreptul de proprietate.

28. Curtea constată că în cazul în speță instanțele naționale au anulat deciziile din 28 decembrie 1981 și 30 aprilie 1983 ale Consiliului municipal, reținând ilegalitatea naționalizării bunului (a se vedea paragrafele 10-11 de mai sus). Ea consideră prin urmare că această constatare a ilegalității are drept efect recunoașterea, indirect și cu efect retroactiv, dreptului de proprietate a reclamantului asupra acestui bun. În plus, Curtea constată că acest drept nu era revocabil și nu a fost nici contestat nici infirmat până astăzi (a se vedea *Sebastian Taub împotriva României*, nr. 58612/00, paragraful 37, 12 octombrie 2006; *Gabriel împotriva României*, nr. 35951/02, paragrafele 25-26, 8 martie 2007).

29. Curtea a soluționat de mai multe ori cauze ce au ridicat probleme similare celor din cauza în speță și a constatat încălcarea [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 la Convenție (a se vedea în special *Porteanu împotriva României*, nr. 4596/03, paragrafele 32-35, 16 februarie 2006).

30. Curtea reafirmă în special că, în contextul legislativ românesc de reglementare a acțiunilor în revendicare imobiliare și a restituirii bunurilor naționalizate de regimul comunist, vânzarea de către stat a unui bun al altuia unor terți de bună credință, chiar și atunci când este anterioară confirmării definitive în justiție a dreptului de proprietate al altuia, reprezintă o privare de bun (a se vedea *Porteanu* citat anterior, paragraful 32). O asemenea privare, combinată cu lipsa totală a despăgubirii, este contrară [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 (a se vedea în special *Străin* citat anterior, paragrafele 39, 43 și 59). În plus, nici Legea nr. 10/2001, nici Legea nr. 247/2005 de modificare a acesteia nu iau în calcul prejudiciul suferit datorită lipsei prelungite a despăgubirii persoanelor care, la fel ca reclamantul, au fost private de bunurile lor (*Porteanu* citată anterior, paragraful 34).

31. După ce a examinat toate elementele ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a expus nicio faptă și niciun argument care ar putea conduce la o concluzie diferită în cazul prezent.

32. Ținând cont de jurisprudența sa în materie, Curtea consideră că în cazul în speță încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului asupra bunului său, combinată cu lipsa totală a despăgubirii, l-a făcut să sufere o sarcină disproporționată și excesivă, incompatibilă cu dreptul la respectarea bunului său garantat de [articolul 1](#) din Protocolul nr. 1.

33. Prin urmare această dispoziție s-a încălcat în speță.

II. Asupra altor pretinse încălcări

34. Citând articolele 1 din Protocolul nr. 1 și 5 din Protocolul nr. 7 la Convenție, reclamantul se plânge de ilegalitatea naționalizării bunului său. Curtea constată că naționalizarea bunului a avut loc în anul 1980, în condițiile în care România nu a ratificat Convenția și cele două Protochoale citate anterior decât la 20 iunie 1994. Reiese că aceste capete de cerere sunt incompatibile *ratione temporis* cu dispozițiile Convenției în sensul art. 35 alin. 3 și trebuie respinse în aplicarea art. 35 alin. 4.

35. Din punct de vedere al art. 6 alin. 1 din Convenție, reclamantul se plânge de rezultatul procesului soluționat prin decizia din 5 februarie 2003 a Curții de Apel Alba Iulia.

36. Tinând cont de ansamblul elementelor pe care le deține și în măsura în care este competentă să soluționeze invocările formulate, Curtea nu a constatat nicio posibilă încălcare a drepturilor garantate de art. 6 alin. 1 din Convenție.

37. Reiese că acest capăt de cerere trebuie respins ca fiind în mod manifest neîntemeiat, în aplicarea art. 35 alin. 3 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării [art. 41](#) din Convenție

38. În conformitate cu art. 41 din Convenție,

"În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă."

A. Prejudiciu

39. Reclamantul cere, cu titlu de prejudiciu material, restituirea în natură a bunului său. În subsidiar el cere plata valorii sale de piață, adică 149.500 euro. În acest sens el prezintă la dosar două expertize efectuate în august 2007 de doi experți diferiți. Potrivit primei expertize, valoarea bunului se ridică la 146.000 euro iar potrivit celei de-a doua expertize valoarea se ridică la 4.850.000.000 ROL. Reclamantul susține că pretenția sa a avut drept temei media dintre cele două sume.

40. Tot cu titlu de prejudiciu material, reclamantul cere 197.653,82 euro pentru nebeneficierea de bun timp de douăzeci și șase de ani. El cere de asemenea 37.375 euro pentru pierderea valorii bunului datorită deteriorării acestuia în timpul aceleiași perioade.

41. Reclamantul cere de asemenea 25.000 euro cu titlu de prejudiciu moral pentru « sfidarea, teama, nesiguranța și suferința » pe care statul i le-a provocat.

42. Guvernul consideră că valoarea bunului este de 87.547 euro. El prezintă în acest sens la dosar o expertiză din ianuarie 2008.

43. În privința sumei cerută pentru nebeneficierea de bun, Guvernul consideră că Curtea nu este favorabilă acordării unei sume cu acest titlu în situații similare prezentei cauze. În privința sumei cerută pentru diminuarea valorii bunului, el consideră că un asemenea element nu este demonstrat și că oricum nu prezintă nicio legătură de cauzalitate cu prezenta cauză.

44. În ceea ce privește prejudiciul moral, Guvernul relevă că nu s-a stabilit nicio legătură de cauzalitate între pretinsa încălcare și prejudiciul moral invocat. El consideră în plus că o eventuală hotărâre judecătorească de condamnare ar putea constitui, în sine, o reparație satisfăcătoare a prejudiciului moral pretins suferit de reclamant. El adaugă faptul că în orice caz suma cerută cu acest titlu este exagerată.

45. Curtea amintește că a concluzionat că s-a încălcat articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție datorită vânzării de către stat a bunului către terți, combinată cu lipsa totală a unei despăgubiri.

46. Ea constată de asemenea că numai reclamantul a introdus cererea în timp ce în fața instanțelor naționale au acționat reclamantul și soția sa. Ținând cont totuși de mandatul tacit presupus între soți în dreptul român, Curtea nu vede niciun inconvenient în a decide după cum urmează. În circumstanțele cauzei, ea consideră prin urmare că restituirea bunului imobiliar format din apartamentul II și a terenului aferent situat la Sebeș-Petrești, str. Progresului nr. 833 (în prezent nr. 5), înscris în registrul cadastral de publicitate imobiliară nr. 3415, ar plasa reclamantul pe cât posibil într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost încălcate.

47. Dacă statul pârât nu va proceda la o asemenea restituire în termen de trei luni de la data rămânării definitive a prezentei hotărâri, Curtea decide că Guvernul va trebui să plătească interesatului, pentru prejudiciul material, o sumă corespunzătoare valorii actuale a bunului.

48. Ținând cont de elementele furnizate de părți, precum și de informațiile de care dispune asupra prețurilor pieții imobiliare locale, Curtea estimează valoarea de piață actuală a bunului la 120.000 euro.

49. În privința sumelor cerute pentru nebeneficierea și pierderea valorii bunului, Curtea nu va alocă nicio sumă cu acest titlu, ținând cont de faptul că a dispus, drept reparație potrivit art. 41 din Convenție, restituirea bunului în cauză. Curtea va ține totuși

cont de privarea de proprietate suferită de reclamant cu prilejul reparației prejudiciului moral.

50. În ceea ce privește prejudiciul moral, Curtea consideră că evenimentele în cauză i-au provocat reclamantului neplăceri și incertitudini, pentru care suma totală de 2.000 euro reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului moral suferit.

B. Costuri și cheltuieli

51. Reclamantul cere 5.247,90 euro cu titlu de costuri și cheltuieli, din care 3.247,90 euro pentru cheltuielile de judecată și 2.000 euro pentru « cheltuielile de deplasare și ședere în România între 2001 și 2003 ». El administrează la dosar actele doveditoare următoare:

a) un bon din 9 iulie 2007 atestând plata sumei de 400 euro în favoarea unui cabinet de avocatură din Strasbourg precum și note privind onorariile stabilite de acest cabinet;

b) o factură și un bon din 13 august 2007 atestând plata de către reclamant a unei sume de 5.000.000 ROL în favoarea expertului C.M. pentru un raport de expertiză privind imobilul în litigiu;

c) o factură și un bon din 16 august 2007 atestând plata de către reclamant a unei sume de 4.500.000 ROL în beneficiul expertului C.G.M. pentru un alt raport de expertiză referitor la același imobil;

d) un bon din 24 octombrie 2007 atestând plata de către reclamant a unei sume de 4.500.000 ROL pentru traduceri;

e) o factură și un bon din 28 octombrie 2007 atestând plata de către reclamant a unei sume de 49.800.000 ROL, în beneficiul unui cabinet de avocatură din Sibiu pentru « consultanță și asistență juridică și redactarea documentelor ».

52. Guvernul constată că bonul din 28 octombrie 2007 nu menționează contractul de asistență juridică aferent, care de altfel nu este administrat la dosar, nici a dosarului respectiv. El relevă de asemenea că procesul la nivel național s-a derulat între 1996 și 2003. Guvernul constată de asemenea că prezenta cauză nu avea nevoie de două rapoarte de expertiză din partea reclamantului. În privința notelor de onorarii prezentate de reclamant, el consideră că nu s-a stabilit nicio legătură de cauzalitate cu prezenta cauză și că oricum reclamantul nu este reprezentat în fața Curții. Guvernul constată de asemenea că reclamantul nu a prezentat acte doveditoare pentru cheltuielile de deplasare și de ședere în România.

53. Curtea amintește că un reclamant nu poate obține rambursarea costurilor și cheltuielilor sale decât în măsura în care se stabilește realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor. În cauză, ținând cont de toate elementele pe care le deține și de criteriile menționate anterior, statând în echitate, Curtea consideră adecvat să aloce reclamantului 1.000 euro pentru costuri și cheltuieli.

C. Majorări de întârziere

54. Curtea hotărăște să aplice majorările de întârziere echivalente cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte marginale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA,

ÎN UNANIMITATE:

1. declară cererea admisibilă în privința capătului de cerere întemeiat pe articolul 1 din Protocolul nr.1 referitor la vânzarea bunului și la refuzul Curții de Apel Alba Iulia de a anula vânzarea și inadmisibilă pentru rest;

2. hotărăște că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1;

3. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să restituie reclamantului bunul imobiliar format din apartamentul II și din terenul aferent situat la Sebeș-Petrești, str. Progresului nr. 833 (în prezent nr. 5), înscris în registrul de publicitate imobiliară nr. 3415 în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 alin. 2 din Convenție ;

b) că în caz de nerestituire statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, 120.000 euro (una sută două zeci mii euro), la care se va adăuga orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul material ;

c) că statul pârât va trebui de asemenea să plătească reclamantului, în același termen, sumele următoare :

i. 2.000 euro (două mii euro) la care se va adăuga orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral ;

ii. 1.000 euro (una mie euro) la care se va adăuga orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit, pentru costuri și cheltuieli ;

d) că sumele menționate la punctele b) și c) vor fi convertite în moneda statului pârât la rata de schimb din ziua plății;

e) că, începând de la data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, suma va fi majorată cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale.

4. Respinge cererea de acordare a unei satisfacții echitabile pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la data de 3 iunie 2008, în aplicarea [art. 77](#) alin. 2 și 3 din Regulament.

Josep Casadevall,

președinte

Santiago Quesada,

grefier